

EDINOST

Uredništvo in upravnstvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopolni naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglaševalcem in denar na upravnstvo. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirane pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk: Tiskarna "Edinost". Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 372. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Dom in mladina

Nastopne besede so namenjene onim, ki tako lahko miselno primerno popotno palico in hite vse varljivih bleiskom, za mamljivim solncem tujine. Mislim mladino.

Da ne bo prepozna spoznanja, bolesti in neutešenega hrepenenja po domu; da ne postane popotnik — brezdomovineci — pomislite!

Uboštvo je v domači hiši, a je pred vami kakor na dlani. Vsa veselja njeno in vsaka njena bradavica, vse je zapisano na njej z različnimi črkami. Nič ni potajnega, ne tebi ne drugemu.

Trda je zemlja, ki jo obdelujete; trd je kruh, trdo življenje, razgledano okrog vašega skromnega doma — a vse je le vaše. Mogoče je tam daleč za morjem, kamor tako beže vaše sanje, polno bogastva, razkošja, neslade, a to ni namenjeno vam. Le vprašajte jih, ki so že odšli in močijo njih srce tuja tla! Njih je le trpljenje, glad, njih je le najgloblje in neutešeno hrepenenje po domači grudi. Po onem kosu zemlje hrepenijo, ki ga skropijo in plodi znoj njih očetov; tja sanjajo, kamor so padle njih prve polne kaplje, najkrepkejške kaplje njih krvi — njih prva mladost.

Ne, te zemlje ne morejo zabiti. Morda jo v sramoti in težkem občutku zatajijo, a je ne zabijo, ker tja so položili svoje srce, ker je zrastle na njej prve hrepenenje in so se porodile najlepše sanje.

V tujino greš po najhujšo bolečino, po skeleče spoznanje, greš po jok in splešene misli, ki venomer bežijo v njo, ki ti hrani očeta in mater, brata in sestro, ki kilče tebe, popotnika — brezdomovince, na dom bežijo tvoje misli.

Vprašaj jih, ki so upijani zahrepeneli po varljivem bogastvu tujine in so pozabili na resnično bogastvo svojega doma. Njih je trpljenje, nemir.

Da nima dom kruha, da je preveč, preskromen? Zmoti! Grem s teboj, mladina, in ti povem, odkod in zakaj tvoj predsodek in omalovaževanje doma. Najprej te vprašam:

Kdo ti je dal življenje, zdravje, čvrstost; kdo moč tvojim jezikom mislim, kdo razum in voljo — ako ne tvoj dom? Tvoj dom, zgrajen iz krvavih kapelj že davno umrlega pradedca ali iz izsušenega telesa tvojega očeta, zgrajen iz ljubezni do domače grude. Zato je v njem ona ljubezen, ki nikoli ne najde dovolj bogatega izraza. — In ti naj bi odnesla to zdravje, čvrstost, ta razum, vse, kar hraniš najboljše, v naročje tujine!

Dom ti je dal — njemu dolguješ.

Položi v svojo grudo moč svojih zdravih misli, svojo zdravo misel (razum) in trdno voljo in videla boš, da ti ne bo nihče tako hvaležen ko ona. In koga obogatiš s tem, ako ne svojega doma ali se bolje: sebe?!

Imaš li mogoče dovolj pravih misli, to je tiste gonilne sile, ki vodi delo tvojih rok vedno v zdravo smer?

Nimaš jih. Zato pa polagaš vse upe v svoje mislice, v svoje roke. In to je nepopolno in se maščuje. Ker vidiš, da je tvoj trud malo uspešen, zamrzni v svojem trpljenju onemoglo grudo in se ji odtujiš, češ, doma ni leka.

In vendar je za to dober lek — izobrazbi. Dobro misli se izklesajo iz možganskega dela. Misel je otrok pouka, izobrazbe. Osobito ti je treba izobrazbe za tvoj poklic, to je strokovno izobrazbo. Povsod prodira um, tudi med tebe, kmata mora. On ti bo razgalil temo in ti pokazal pota do bogastva tvoje zemlje; z njim boš napredovala in tekmovala z drugimi.

Iz strokovne izobrazbe se boš pomaknila v splošno izobrazbo, ki ti je tudi potrebna za pravilno poznanje gospodarskih, družinskih in drugih razmer doma in drugod.

Da, osobito družabne razmere moramo poznati. Baviti se ti je treba s socialnim vprašanjem, ki danes s tako silo sili v ospredje.

Z razumnim vodstvom svojega doma si boš znala poiskati tudi samopomoči v stanovskih in združni organizaciji, ki ti boš širila tvoje duševno obzorje,

družabni ugled in veljavo tvoje ga stanu.

V tvoj dom se bosta naselila ponos in samozavest.

Tvoje sanje se bodo izpolnile le z umnim delom za tvoj dom s skupnim, vzajemnim delom, na načelu solidarnosti; vsak za vse, vsi za vsacega!

Skupno si boš na domači grudi izposlovala ugodnosti, ki jih posamezniki zamaš isteže v tujini, zavest vzajemnosti bo prva ubijala duha sebičnosti in vzgajala rod za boljši socialni red. Mladina, le v domu so tvoji vzori.

Janko Furlan (Gosp. v.)

Novo zasedanje ministrskega sveta

se prične danes

RIM, 13. (Izv.) Jutri zjutraj se bo vršila prva seja ministrskega sveta v junjskem zasedanju. Radi obilnega gradiva bo, kakor se predvideva, zavzelo zasedanje najmanj tri seje.

Predstoječemu zasedanju ministrskega sveta pripisujejo tukajšnji politični krogi precejšnjo važnost, kajti poleg zunanje in notranje politike bo ministrski svet razmotrival in sklepal tudi o poteku gospodarske bitke. Predsednik vlade bo podal na podlagi poročil prefektov obširno poročilo o gospodarskem položaju v posameznih pokrajinah. Poleg številnih zakonskih osnutkov, o katerih smo že deloma poročali, bo naučni minister predložil ministrskemu svetu tudi nov splošni pravilnik o ljudskošolskem pouku.

Proslava 75-letnice slikarja Mancinija

RIM, 13. (Izv.) Davi so otvorili v prostorih slikarskega kroška «Fiamma» razstavo v proslavo 75. letnice življenja in 60. letnice umetniškega delovanja največjega sodobnega italijanskega slikarja Antona Mancinija. Razstavo je otvoril s kratkim nagovorom naučni minister Fedele.

Novi odloki

RIM, 13. (Izv.) Današnja «Gazzetta Ufficiale» prinaša ministrski odlok z dne 9. junija 1927, ki določa, da bo znanši pri zaračunavanju vojne škode onih stavb, ki bodo obnovljene po 28. junija 1927. koeficient, s katerim se množi ugotovljeno predvno vrednost poškodovanih stavb, 330.

Abruški vojvoda odpotoval v Somalijo

RIM, 13. (Izv.) Davi je odpotoval iz Rima v Neapelj vojvoda abruški, ki se je pred dnevi povrnil iz Abesinije, kamor ga je poslal kralj v posebni misiji. Tekom včerajšnjega dne je poročal vojvoda abruški on. Federzoniju in on. Grandiju o uspehih svojega potovanja. Se tekom današnjega dne se je vrkal vojvoda abruški na parnik «Francesco Crispi», na katerem se povrne na svoja posestva v Somaliji.

Gubernator Gasparini v Rimu

RIM, 13. (Izv.) Danes zjutraj se je povrnil v Rim gubernator Eritreje Gasparini, ki je imel daljši razgovor z ministrom za kolonije on. Federzonijem. Tekom razgovora sta razpravljala ministra in gubernator o programu sprejema jemenske misije, ki prispe v Italijo v najbližjih dneh.

Poletne orožne vaje

RIM, 13. (Izv.) Generalni štab se bavi s proučevanjem načrtov za predstoječe poletne orožne vaje, ki se bodo vršile v poletni dobi do 31. avgusta. Tega dne bodo morale vse vaje prenehati. Načrti o orožnih vajah predvidevajo, da bodo vse divizije odpravile svoje moštvo na orožne vaje v gorate kraje, da se izobrazijo za eventualne akcije v goratem ozemlju. V letošnjem poletju ne bo nikakih velikih orožnih vaj, kot so bile do sedaj v običaju, ampak bodo kot rečeno posamezne divizije priredile daljše orožne vaje na gorskih tleh.

Rim — milijonsko mesto

RIM, 13. (Izv.) Iz podatkov rimskega anagrafičnega urada izhaja, da šteje prebivalstvo prestolnice približno en milijon duš. Najbrž pa je Rim že prerasel to število.

De Pinedo v Lisboni

Naveden sprejem letalcev

LISBONA, 13. Ko se je polkovnik De Pinedo izkrcal v Lisboni, so ga sprejeli predsednik republike, zunanji minister, italijanski konzul in ogromna množica, ki je navdušeno pozdravljala italijanskega letalca.

De Pinedo so šla nasproti portugalska vojaška letala, ki so spremljala «Santo Marijo» v mesto. Italijanski letalec so pripravljali grandiozni sprejem; velik del programa pa je moral odpasti, ker žaluje portugalska aeronavtika radi smrti pilota Espocea. Kljub temu pa so Portugalci priredili De Pinedu in njegovim tovarišem krasen sprejem. Navdušenje množice je priklopilo do vrhunce, ko je letalo pristalo in se je De Pinedo pokazal v njem. Ljudje so takoj obkolili letalce ter jih ponesli v sprevodu.

Spremljan od italijanskega poslanika v Lisboni, se je De Pinedo podal kmalu po svojem prihodu k predsedniku republike. Zvečer je poslanik priredil intimno večerjo v čast posadki «Santo Marije II».

LISBONA, 13. Predsednik republike je odlikoval polkovnika De Pineda z znakom velikega častnika vojaškega in civilnega reda sv. Benedikta iz Aviza.

Prihod v Barcelono

Poveljnik De Pinedo je davi ob 6.30 odpotoval proti Barceloni. Neka vest iz Gibraltarja pravi, da je ob 10.7 plula nad mestom «Santo Marija».

BARCELONA, 13. (Izv.) Danes ob 17.05 je polkovnik De Pinedo srečno pristal v tukajšnjem pristanišču.

Davki in brezposelnost

RIM, 13. (Izv.) Generalno ravnateljstvo finančnega ministrstva proučuje osnutek odredbe, po kateri bo posameznim davkoplačevalcem tekmo njihove brezposelnosti odpusteno plačevanje dopolnilnega in najemniškega davka. Posamezni uradi bodo morali voditi statistiko brezposelnih, ki bodo imeli pravico, do odpusta teh dveh davkov za časa njihove brezposelnosti.

Albanci so hvaležni Italiji

za pomoč

RIM, 13. (Izv.) Rimskemu listu «Il Giornale d'Italia» poročajo njegovi posebni poročevalci iz Skadra, da vlada radi postritve jugoslovensko-albanskih odnosov v severni Albaniji znatno razburjenje. Tamkajšnje prebivalstvo se namreč boji vpada čborežnih obmejnih tolp, ki so popolnoma pripravljene in pričakujejo samo tozadevno povelje. Skadrske izobrazbenstvo, ki je izšlo po večini iz jezuitskih šol ter obvladuje izvrstno italijanščino, je zelo hvaležno za moralno pomoč, ki jo nudi Italija Albaniji v njenem diplomatskem sporu z Jugoslavijo. Ni pričakovalo tolike solidarnosti. «Sedaj je vsem znano», je dejal neki zelo inteligenten pater poročevalcu, «vloga, ki jo je igrala Italija v sporu. Ako bi ne bilo italijansko-albanske pogodbe, bi imela v podobnem slučaju Jugoslavija sedaj že svojega vojaškega gubernatorja v Tirani.» Poročevalcu se zdi čudno, da se po desetih dneh, odkar so bili prekinjeni diplomatski odnosi, nahajajo še vedno v Albaniji konzularna zastopstva Jugoslavije.

Isti poročevalci poročajo iz Tirane svojo misel, da je v nasprotju s poročili inozemskih listov albanski poslanik v Beogradu prošil in tudi dobil svoje potne listine ter da zapusti še tekom današnjega dne jugoslovensko prestolico.

Poročilo istega lista je bil italijanski odpravnik poslov v Albaniji komendant Hugo Sola imenovan ministrom. Zlasti v albanskih vladnih krogih je bilo imenovanje sprejeto z velikim zadoščenjem, ker posveča komendant Sola svojo največjo pažnost konsolidaciji italijansko-albanskih odnosov.

Bizant odpotoval v Zenevo

PARIZ, 13. Zunanji minister je v soboto zvečer odpotoval v Zenevo, kjer se bo udeležil zasedanja Sveta Družbe narodov.

Spremlja ga Poul Boncour. Z istim vlakom so odpotovali v Zenevo tudi poljski zunanji minister Zaleski, Loctroen, švedski zunanji minister, in japonska delegacija.

Razgovori v Beogradu

Kraljica Marija se je povrnila v Topolo

BEOGRAD, 13. (Izv.) Tudi današnji dan ni vrnil novih momentov v jugoslovenski notranji politiki.

Glavna pozornost vseh političnih krogov je bila posvečena razgovorom, ki jih je vodil Vučković z voditeljem centuram radikalne stranke Božo Maksimovićem. Maksimović je bil tekom današnjega dne dvakrat pri ministrskem predsedniku in obakrat so razgovori ostali brez rezultata.

Dr. Korošec je imel večeraj noven sestanek z ministrskim predsednikom Vučkovićem in zunanjim ministrom Dr. Marinkovićem. V političnih krogih se ta sestanek živahno komentira in nekateri politiki naglašajo, da se dr. Korošec trudi, da bi vstopila njegova stranka v volilno vlado.

V Topoli se je mudil večeraj dr. Žerjav, ki ga je kralj sprejel v daljši avdijenci. Po avdijenci je kralj pridržal dr. Žerjava na obedu. Po kosilu se je odpeljal kralj v spremstvu dr. Žerjava in Mladenovca, kjer sta pričakovala kraljico, ki je prispela z Bleda. Kralj in kraljica sta se odpeljala v Topolo. Dr. Žerjav pa se je z vlakom povrnil v Beograd.

Albansko vprašanje

Jugoslovanska vlada poslala spomenice v Zenevo

BEOGRAD, 13. Jugoslovanska vlada je izročila glavnemu tajniku Družbe narodov spomenice, ki je nekak odgovor na albansko noto, poslano v Zenevo — prekinitvi odnosov med Jugoslavijo in Albanijo.

V spomenici razlaga jugoslovanska vlada podrobno vzroke spora z Albanijo ter prosi glavnega tajnika ženevske organizacije, naj bi sporočil vsebino note tudi članom Sveta Družbe narodov.

Če Svet smatra za umestno lahko prouči zamotano albansko vprašanje in tudi incident radi Gjuraškovića, ki je s tem vprašanjem v zvezi.

BEOGRAD, 13. (Izv.) V jugoslovensko-albanskem sporu ni beležiti nikakih izprememb. Jutrišnji dan se smatra kot odločilen. Jugoslovanska vlada je dopustila dok do jutri zvečer. Do tedaj se je namerila počakati na rezultate intervencije veleposil v Tirani in na osvoboditev aretiranega Gjuraškovića. Ako tega ne bo do jutrišnjega večera, bo vlada se tekom večera dala albanskemu poslaniku Zena begu in njegovemu osobju potne listine in ga zaprosila, naj takoj zapusti jugoslovensko prestolico.

BEOGRAD, 13. (Izv.) Kakor doznavamo, so velesile tekom včerajšnjega dne ponovno in zadnjič odločno intervenirale pri albanski vladi ter zahtevale, naj se Gjurašković izpusti.

Danes je bil pri zunanjem ministru Dr. Marinkoviću italijanski poslanik Bodrero. Povodom razširjanja vesti, da bo Italija zastopala albanske interese v Jugoslaviji, ako Zena beg zapusti Beograd, je italijanski poslanik Bodrero izjavil novinarjem, da to ni resnica.

Danes se je pričelo zasedanje Družbe narodov v Zenevi, toda tokrat jugoslovensko-albanski spor ne bo prišel v pretres.

Chamberlin in Levi hočeta spremljati Byrda na povratku v Ameriko

BERLIN, 13. (Izv.) Chamberlin in Levi sta brzojavila letalcu Byrdu, da sta pripravljena spremljati ga na njegovem povratku iz Evrope v Ameriko. Kakor znano se pripravljata letalec Byrd na polet New York-Evropa in obratno.

Nesoglasja v romunski liberalni stranki

BUKAREŠTA, 13. Na seji izvršilnega odbora je gen. Averescu predlagal, naj se liberalna stranka vzdrži prihodnjih volitev v parlament. Proti temu predlogu pa so odločno nastopili drugi voditelji liberalcev.

Rusija in Anglija

Druga ruska nota poljski vladi in vtis v Londonu

LONDON, 13. (Izv.) Obtožbe sovjetske vlade o preteznosti so udeležbi članov angleškega poslaništva v Moskvi pri špionazi, je bilvi angleški poslanik v Moskvi Hodgson odločno demontiral. Vest o novih terorističnih dejanjih sovjetske vlade je vzbudila med angleškim prebivalstvom silen odpor.

Drugo noto, ki jo je poslala sovjetska Rusija poljski vladi, so sprejeli londonski politični krogi z veliko rezerviranostjo, dasi izključujejo ti krogi možnost krvavega konflikta in čeprav istokot ne verujejo v možnost enotnega evropskega bloka proti Rusiji. Vsekakor vzbujajo sedanjí položaj precejšnje vznemirjenje, ker se ne ve, kaj bi zamogla prinesiti bodočnost.

Pogreb Vojkova v Moskvi

MOSKVA, 13. Krsta s truplom sovjetskega poslanika Vojkova, umorjenega v Varšavi, je prispela v soboto zvečer v Moskvo. Na postaji je bila zbrana ogromna množica. Stvoril se je sprevod, ki je krenil na Rdeči trg. Tu so krsto položili na katafalk pred Leninovim mavzolejem. Govorili so zastopniki vlade, komunistične stranke in delavskih strokovnih organizacij.

Po končanih svečanostih so Rikov, Litvinov in druge osebnosti nesli krsto na ramah v bližino Kremlova obzidja, kjer bo Vojkov pokopan.

Pogoji ruske vlade za poravnava incidenta s Poljsko

MOSKVA, 13. Sovjetska vlada je izročila poljskemu poslaniku v Moskvi, Pateku, svoj odgovor na noto varšavske vlade. V tem odgovoru jemlje sovjetska vlada z zadoščenjem na znanje, da Poljska obsoja umor v Varšavi. Z zadoščenjem jemlje na znanje tudi poljski predlog za odškodnino družini pok. Vojkova, smatra pa, da se ta predlog ne more praktično izvesti, ker mora ruska vlada sama skrbeti za družino svojega poslanika, ki je bil umorjen, izvršujoč svojo funkcijo. Varšavskega umora ni mogoče smatrati, tako naglašala sovjetska vlada, kot čin blaznega človeka, marveč je ta umor v zvezi z angleško protisovjetsko propagando. Ta dogodek ogroža odnose med ZSSR in Poljsko in povzročili so ga elementi, ki bi radi zanetili vojno. Ker je, da so se odnosi med obema državama po zaslugi Vojkova mnogo zboljšali; Rusija hoče še nadalje ostati s Poljsko v dobrih stikih. Mirno sožitje pa ogrožajo razne «bele» teroristične organizacije ruskih emigrantov, napram katerim so poljska oblastva preveč prizanesljiva. Sovjetska vlada ima v rokah dokaze, da so poljske oblasti celo podpirale te organizacije pri njihovem protisovjetskem delovanju. Listine, ki jih ima sovjetska vlada, dokazujejo tudi, da si je atentator Koverda pridobil poljsko državljanstvo kmalu po svojem odhodu iz Rusije. Podelitev državljanstva takim protisovjetskim elementom, kakršni je atentator, samo povečuje odgovornost poljske vlade. Posebno zanimiv je slučaj znanega protirevolucionarca Bulaka Bulakovića, katerega je bilo podeljeno poljsko državljanstvo in je večkrat uradno občeval in je vsikrat zastopniki poljske vlade, čeprav bi ga bila morala poljska vlada izgnati že l. 1921. iz Poljske, kakor se je bila obvezala v dogovoru, sklenjenem 30. septembra 1921.

Poljska vlada je tem bolj odgovorna za varšavski zločin, ker ni do sedaj še nič storila za potlačenje zločinskega delovanja omenjenih terorističnih organizacij, čeprav jo je sovjetska vlada v svoji spomenici dne 3. novembra 1924 izrecno opozorila, da je to delovanje usmerjeno tudi proti ruskemu poslaniku v Varšavi.

Umor Vojkova je povzročil v ZSSR veliko razburjenje. Rusija upa, da bo poljska vlada dokazala, da resnično želi živeti v dobrih odnosih z ZSSR in da se ne bo branila sprejeti najelementarnejše zahteve sovjetske vlade.

Sovjetska vlada zahteva: 1) da poljska vlada podvzame vse mere, ki so potrebne za podrobno preiskavo, da se ugotovijo sokrivci, ki se morajo takoj in strogo kaznovati; 2) da poljska vlada, v skladu s tozadevnimi razgovori med začasnimi sovjetskimi odpravnikom poslov v Varšavi in zastopnikom poljskega zunanjega ministrstva, dovoli, da se sovjetski zastopnik udeleži sodnijske preiskave v tem procesu; 3) da poljska vlada nemudoma izda stroge ukrepe proti organizacijam teroristov, tolovajev in oseb, katerih delovanje je naperjeno proti ZSSR in njenim zastopnikom, ter da izžene iz Poljske vse one osebe, ki vršijo tako delovanje.

Nov protisovjetski atentat v bližini Moskve

MOSKVA, 13. V Bici pri Moskvi so protisovjetski elementi izvršili nov atentat. Umorili so Vladimira Turova, člana komunistične akademije. O atentatorjih ni nobenega sledu.

Vest o novem atentatu je napravila v Moskvi velik vtis.

II. slovanski kongres inženirjev

v Zagrebu

ZAGREB, 13. (Izv.) Včeraj dopoldne se je otvoril v veliki dvorani Hrvatskega glasnega zavoda drugi slovanski kongres inženirjev. Obenem z njim pa se je pričel osmi letni občni zbor Udruženja jugoslovenskih inženirjev in arhitektov. Razen delegatov so prisostvovali svetočani otvoritvi kongresa mestni župan Heinzl, zastopnik ministrstva za javna dela Novaković, zastopnik zagrebske univerze, predstavniki konzularnega zbora ter cela vrsta zastopnikov kulturnih, gospodarskih in stanovskih korporacij. Kongres je otvoril predsednik Udruženja jugoslovenskih inženirjev in arhitektov Ciril Savič, ki je v svojem govoru naglašal potrebo vzajemnega dela ne samo v materialnih zadevah, temveč tudi v duševnih pokretilih med slovanskimi narodi. Zatem je sporočil pozdrave ministrskega predsednika Velje Vučkovića vsem udeležencem kongresa in vsem inženirjem. V imenu mesta Zagreba je pozdravil kongres župan Heinzl. Generalni tajnik federacije inženirjev je sporočil pozdrave federacije in govoril o solidarnosti. Za njim so govorili poljski, ruski, bolgarski in čehoslovski delegati.

Predsedem je treba omeniti govor bolgarskega delegata inženirja Rudova, ki je kongresu sporočil v imenu bolgarskih inženirjev hratske pozdrave ter naglašal, da je želja njih vseh, da se združijo in vodijo slovanske narode nasproti bratstvu vseslovanske politike, da bi ves svet živel v miru in blagostanju. Dejal je, da Slovani ljubijo svobodo, ker zanjo umirajo. Zato pa je treba, da s skupnimi silami delujejo za srečo vsega slovanstva.

Zvečer se je vršil v mestni kleti prijateljski sestanek. S kongresa so bile poslone pozdravne brzojavke kralju Aleksandru, bolgarskemu kralju Borisu, predsedniku čehoslovanske republike Masaryku in predsedniku poljske republike Moszickemu. Danes dopoldne sta oba kongresa nadaljevala in zaključila svoje delo. Popoldne pa so si udeleženci ogledali najvažnejša zagrebska podjetja in ustanove gospodarskega in kulturnega značaja.

Patrijarh čehoslovanske narodne cerkve umri

PRAGA, 13. (Izv.) Včeraj je umrl v starosti 47. let patrijarh čehoslovanske narodne cerkve Karl Farsky. Kakor znano je bila po vojni ustanovljena čehoslovanska narodna cerkev, ki se je hotela v svojih obredih obrniti k husitskim tradicijam. Na čelo nove cerkve je stopil patrijarh Farsky, ki je bil do tedaj katoliški duhovnik.

Atentat proti šoli na Poljskem

VARŠAVA, 13. V bližini Vilne so neznanci izvršili atentat proti vaški šoli. Poslopje se je deloma zrušilo. Oblasti domnevajo, da se gre za teroristično akcijo kaknega fanatičnega Litvanca.

Uruguay za Sacco in Vanzetti
MONTE VIDEO, 13. (Izv.) Na predlog naučnega ministra je sklenil državni svet odposlati vladi Združenih držav noto, v kateri bo prosil za spremembo smrtne kazni, na katero sta bila obsojena anarhisti Sacco in Vanzetti. Nota se sprejema kot snodna manifestacija Uruguaya proti smrtni kazni.

Bavarski finančni minister smrtno ponesrečil

BERLIN, 13. Bavarski finančni minister Krausneck je včeraj v Monakovem postal žrtev lastne ne previdnosti. Skočil je s tramvaja v teku, a je pri tem padel in prišel pod kolesa. Prišlo mu je na pomoč, pa je kmalu izdihnil.

Enoten blok proti komunistični stranki na Francoskem

PARIZ, 13. (Izv.) Včeraj so se vršile v volilnem okraju Aube ožje volitve, za katere je vladalo po vsej Franciji ogromno zanimanje, ker sta si bila nasprotnika kandidat umerjenih strank in kandidat komunistične stranke. Pri včerajšnjih ožjih volitvah je prodrl kandidat demokratskega združenja Bouhenry z 28.140 glasovi, medtem ko je dobil komunistični kandidat Plard 25.030 glasov. Iz teh volitev sledi, da je bil včeraj ustvarjen enoten blok proti komunistični stranki.

Obleganje v Parizu

PARIZ, 13. Poročali smo že, kako se je Leon Daudet, ravnalet lista "Action Française", zabarikadiriral v uredniških prostorih, ker ga je iskala policija. Ker so monarhistični elementi uprizorili več demonstracij in napadali proti zastopnikom javne varnosti, je policija sklenila energično postopati. Policija je poslala Daudetu nekaj "ultimatum" in ga pozvala, naj se preda. Daudet pa je še bolj utrdil svojo postojanko in ojačal posadko. V uredniških prostorih je zbral baje kakih 1000 svojih pristašev.

Policija je hotela pokazati, da se ne šali. Ob šestih zjutraj so prišli pred poslopje lista "Action Française" več kot 600 agentov, tri čete policistov na konjih, stotine vozov ognjevega orožja in nekaj oddelkov specialistov za operiranje z dušiljivimi plini. Ob 6.45 je bilo oblegalo poslopje iz kakih 3000 mož postav. Do dramatičnih prizorov pa ni prišlo, ker se je Leon Daudet prostovoljno predal.

A. S.:

Kaj je z mladinsko knjigo?

I.

Zopet čudno vprašanje, kaj ne? Čemu to nepotrebno pisarjenje, ko smo si že vsi na jasnem, kaj in kako je z mladinskim slovom, komu je namenjeno in kakšno je? Res ni dvoma o vsem tem, vsi smo si na jasnem v vseh podrobnostih ali vsaj menimo, da smo si. Zato nočem najmanj pogrevati starih in znanih stvari, pač pa bom skušal v naslednjem ugotoviti, v koliko te naše doznatke tudi praktično izvajamo ali v koliko je mladinska knjiga razširjena med našim ljudstvom.

Brez velikih ugovorov mi bo moral priznati vsakdo, da mislimo, ko govorimo po naši javnosti o napredku, izobrazbi in podobnem, predvsem na odrasle. Le tem posvečamo javnost največjo skrb, tem je namenjeno časopisje, revije in knjige, katere hočemo vse bolj razširiti med najširše plasti ljudstva, ker so te plasti še najbolj potrebne izobrazbe, vzgoje in orientacije. Pri vsem našem skupnem stremeljenju, tako političnem in gospodarskem imamo pred očmi izključno le odrasle. To nas zadržuje, da gledamo tudi na naš vzgojni in kulturni program prevečkrat le s tega vidika. Če tudi nehoti, si moramo priznati, da napako prav pri razširjanju knjige med našo mladost. V splošno zadovoljstvo opažamo, da se širi naša knjiga in časopis kar v največjem obsegu med ljudmi. Vsak, še tako reven kmetič ima v hiši najmanj en časopis, poleg tega ogromno družinsko knjižnico, katero tvorijo navadno koledarji in knjige Goriške Matice, Mohorjeve in najpotrebnejše strokovne, poljedelske knjige. Ko sem bil zadnjič na Krasu, sem bil v hiši srednje imovitega Krasčevca in našel v njej vse slovenske liste, ki izhajajo v Julijaki Krajini, od prvega do zadnjega in vse revije, pa lep kup knjig.

Naše ljudstvo je v tem oziru jako napredno in rado čita. Ali v nasprotju s tem opažamo, da po naših hišah ni mladinskih knjig. Te niso prav nič razširjene v primeri z ostalimi knjigami. In vendar so te prav tako in še bolj važne od vseh drugih. Če rabi odrasel človek zdravega čtiva, ga rabi prav tako in še bolj razvijajoči se otrok. Da, še bolj, pravim, in to iz dveh razlogov: ker ima odrasel že gotovo izobrazbo, zna vsaj čitati, medtem ko se mora otrok komaj uvajati v knjigo in pa ker je otrok v taki dobi, ko ima dobro misel in vzgled nanj največji vpliv. Če hočemo vzgojiti samostojnega in čitatelja, ga moramo že zgodaj prikleniti na knjigo. To pa je možno le s slovom, ki je izbrano prav za začetnike na tem polju.

Mladinska knjiga hrani sama izbrana dela naših največjih, res pravo umetnino, jasno in čisto, ki jo enako občuti otroško srce kot najbolj rafiniran in vzgojen literarni est. Takega čtiva rabi otrok brezposojno. To je zahteva njegovega duševnega razvoja, kateremu skušamo danes mi le deloma in zelo nepopolno zadostiti. Zlasti otrok revnejših slojev trpi veliko pomanjkanje čtiva. Spriči obstoječe gospodarske krize in stalne bede nimajo stariši mnogokrat toliko, da bi mogli otroka zadostno nasititi in obelčati. Tako ostra in kruta je njih borba za vsakdanji kruh, da ne utegnejo mnogo misliti na otroka, za katerega skušajo najprej zgolj le telesno skrbeti: oblačilo ga, redijo, varujejo, zdravijo itd., v njegove duševne zahteve, v vzgojo pa nimajo jasnega vploga. Zato se za otroke tudi veliko premalo zanimamo, niso mu več kot le telesni starši, redniki, za njegovo razvijajočo se duševnost imajo bore malo smisla. Niti od daleč jim ne pride na um, da bi kupovali otrokom knjige, kaj še zvest, da so te prav tako važne za pravičen otrokov razvoj, kot je kruh in obleka.

Iz teh in podobnih vzrokov ni po naših hišah mladinskih knjig, katere so do sedaj prišle v roke otrokom le po raznih šolskih knjižnicah, ki pa so danes ukinjene. Otroci je danes brez čtiva; to pomeni mnogo za vzgojo in izobrazbo bodoče generacije, za nje usodo in napredek. Jasno je, da mladine ne smemo pustiti v nemar, če se hočemo ohraniti kulturni in prebujeni ter taki ostati tudi v bodoče. Najvažnejše vprašanje je prav ono, ki zadeva našo mladino.

V neposredni zvezi s skrbjo za mladino je tudi vprašanje mladinske knjige. Ta bi se morala širiti bolj od vsake druge knjige, ker je najmanj razširjena in ker ima za človeka, izrečeno za človeka naše bodočnosti največjo vrednost. Vseh knjig rabi naše ljudstvo, a najbolj mladinskih. Vsaka hiša bi morala razpolagati s skromno mladinsko knjižnico, ki bi obsegala, četudi le deset izbranih del naših mladinskih pisateljev. Ob njej naj bi se duševno razvijali vsi otroci v družini, od najstarejšega do najmlajšega. Ta knjižnica je potrebnejša od zibel, ki si jo kupijo po starem običaju starši že ob vstopu v zakon, zato je želeli, da bi mislili tudi na to. Z ozirom na važnost tega, da se goji pisana beseda pri naših najmlajših, da se preko knjige uvajajo v naše kulturne in duhovne zaklade, trdimo lahko brez najmanjšega pretiravanja, da je prav mladinska knjiga res zibel naše bodočnosti.

Ne mogel bi do dna izrpati to snov in orisati ono ogromno važnost mladinske knjige, prav tako bi ne mogel nikdar dovolj priporočati, da se ta širi med najširšimi ljudskimi plastmi, pa četudi na škodo ostalih knjig. Naj pride še enkrat mladinska knjiga v roke tistemu, komur je namenjena, ne da leži samo po knjigarnah in knjižnicah posameznikov, ki se iz tega ali onega nagiba zanimajo za vzgojo otrok in slovo v te vrste.

Pa poroče kdo: "Spet nov kulturni davek". Priznam, da niso baš ugodne razmere za to po naših družinah, v katerih vlada skrajna beda, a mnogo je manj koristnega od mladinske knjige, kar lahko odpade. Od vsepovsod done tožbe, da ni denarja, da je velika stiska itd., a še vedno je mnogo zapravljivosti in nerazodnega gospodarjenja med našimi ljudmi, ki pa mora izginiti. Z zapravljanjem, ki obstoji predvsem v kvarnem poplujanju, v pesni noreosti, kajenju itd., se ne uničuje samo zdravje in premoženje naših ljudi, marveč se daje s tem mladini slab vzgled, ki vpliva nanjo kot strup in ubiva v njej vsako višje stremenje. Prav ta denar, ki se dnevno izdaje nam

v kvar, bi služil lahko v prid mladini in njenemu razvoju. Sploh pa za naše najnujnejše duševne in kulturne potrebe mora biti denar, kakor je za telesne potrebe, pa naj si ga odtrgamo prav od ust.

Da pa ne bo nesporazumljena, povdarjam tu, da ne gre za kakšno pretirano duševno vzgojo. Niti najmanj ne! Iz otroka nočemo napraviti bledolicega "knjižorca" — da se tako izrazim —, ampak dati mu hočemo le najprimernejšo duševno hrano, odgovarjajočo njegovemu razvoju, odpraviti zanemarjanost s strani staršev, ki je zlasti med nižje stoječimi sloji ogromna in dalekosežna v svojih posledicah. Borimo se na ta način najuspešneje proti posurovelosti mladine in dosežemo tudi, da se otrok ne bo razvijal duševno ob kričavi dnevnega časopisja in z zrelimi, nerazumljivimi knjigami. Tak razvoj nikakor ni normalen in pravičen in vendar je prav v pravičnosti tega razvoja zapopadana glavna vzgojna zahteva.

Po vseh poteh pridemo zopet in zopet do mladinske knjige, ki naj bi jo skušali naše ljudstvo čim bolj razširiti med svojimi malčki. Na drugi strani pa bi bilo želeli, da bi tudi pisatelji in založniki upoštevali to živo potrebo mladinskega čtiva in bi nudili našim otrokom ta najprimernejši dar.

II.

Sedaj pa še nekaj splošnega o našem mladinskem slovu. Nihče bi namreč ne mogel trditi, da mi Slovenci nimamo lastnega mladinskega slova. Imamo ga, in lahko rečemo, da še celo bogato. Seveda smo večji del bogati le na neke vrste mladinskem "lažlovstvu" in "po sili slovu", ker so bili do nedavnega naši mladinski pisatelji manj, da mora biti mladinsko slovo pretirano počučno. Krpali so knjigo za knjigo in pošiljali v svet. O veliki vrednosti take knjige, ki je pisana v sili in po gotovih didaktičnih pravilih, z namenom, mašiti vrzeli v naši mladinski literaturi, ni govora. Z golim moraliziranjem si ne osvojimo otroških src, taka knjiga ostaja doledno povsod brez učinka, iz gotovega vzroka celo škodi, ker vse prej odtuji otroku čitanje, kakor ga naveže nanj.

Dolgo vrsto takih "Zbranih spisov za mladino", "Mladinskih spisov" in knjig s podobnimi naslovi imamo, iz katerih naslovov že zveemo, da so pisane nalašč samo za mladino. Ali njih temeljna napaka je ravno v tem, da so pisane "nalašč za mladino" in ne neprisliljeno, za vse. Iz vsakdanjega življenja vemo, da velja tu načelo: za otroka je vse dobro, manj razviti in manj razumen od nas je. Zdi se, da so gledali vzgojitelji in pisatelji s tega stališča tudi na mladinsko slovo, sicer bi ne mogli razlagati pomanjkljivosti kritike na tem polju in dejstva, da imamo kopo mladinskih spisov in pesni brez dovolj velja in brez vsake umetniške vrednosti. V mladinskem slovu do sedanjih časov sem sploh niso iskali umetnosti, ker jim je bilo to slovo v le ena izmed oblik pedagogike, ali bolje, eno izmed sredstev, ki se ga je ta veda pri vzgoji posluževala.

V zadnjih letih sem pa se je izvršil velik preobrat v mladinski književnosti. Spoznavati so začeli nepodnost in celo škodljivost onega krpanja, moraliziranja in slova, pisanega nalašč za mladino, porodila se je kritika, ki je razbistrila pojme, iztrebila predsodke in privedla do spoznanja, da mora biti to, kar je namenjeno mladini, ne samo doživeto in čista umetnost, ampak jedro vsega našega slova. Zupančič začenja s "Cicibanom" to dobo in za njim smo dobili lepo število mladinskih spisov in pesniških zbirk. Izmed predstavnikov tega novejšega slova naj poleg že omenjenega Otona Zupančiča imenujem Ksaverja Meška, Frana Milčiča, Josipa Ribičiča, Frana Ložničarja, Karla Široka, dr. Iva Šorlija, France Bevka, Utvo, Marijo Kmetovo in I. Grudna. Niso vsi, a ker nočem podajati nikakega celotnega pregleda mladinskega slova, se omejujem samo na te, ki so znani naši deci po svojih publikacijah in iz krasne mladinske revije "Novega roda", ki je moral, v veliko škodo in izgubo naše dece, prenehati z razpustitvijo "Zveze slovenskih učiteljskih društev v Italiji".

Zdi se mi potrebno, da dodam ob knocu onim mladim staršem, ki jim je skrb za vzgojo svojih otrok in se zato zanimajo za mladinsko knjigo, vsaj površen seznam važnejših mladinskih del, ki so važna za nas zato, ker so izšla tostran meje, bodisi da se dobe po tukajšnjih knjigarnah.

Najbližji otroški duši je pač Oton Zupančič, ki se nam kaže v svojem "Cicibanu" kot tudi v zbirki "Sto ugank" nedosegljiv v tem oziru. — France Bevk je obdaroval našo deco s tremi lepimi knjigami, katerih zadnji dve sta izšli tostran: "Pastirski pri kresu in plesu", "Malčki in palčki", zbirko otroških pesmic in zbirko prizorov in pesmic "Bedak Pavle". — Karel Širok je l. 1920 izdal v samozaložbi svoje otroške pesmi "Jutro", naslednje leto je izšla v zalozi KTD v Gorici druga njegova zbirka "Slepi slavčki" in tema je sledila l. 1926. onstran še tretja "Polzeva hišica". — Meško je znan našim malim po svojih povestih v zbirkah "Mladim srcem", "Volk spokornik" itd., letos pa je izdala Katoliška knjigarna v Gorici njegovo novejšo mladinsko delo "Mladini".

Najlepše pravljice zna pripovedovati vendar le Fran Milčič. Kdo ni čital njegovih "Pravljic", "Tolovaja Mataja", "Zgodb kraljeviča Marka"? Prav tako se je priljubil naši mladini Josip

Zakaj so vsi resni ljudje proti plesarjenju?

Z dežele nam pisalo: Koliko se je pisalo, govorilo in delalo proti plesom na deželi. A vse to ni malo ali nič koristilo. Vedno se vrstijo plesi, vsako nedeljo drug za drugim, sedaj v tej, sedaj v drugi vasi. Iz vseh bližnjih vasi dirja mladina tja, kjer se pleše. Povedali so mi, koliko denarja doprinešajo taki plesi. Če je istina ne prišleem, a povedali so mi, da je lahko pri enem takem plesu na vsi tli 6000 Kri.

Čudite in stnemite! Ali prav res ni nobene druge zabave, ki bi vlekle srca mladih, kot ravno ples? In pa koliko se zapije ob takih prireditvah. Ali je to prav, da se ves tedni dela in potem ob nedeljah na takih plesih vse zapravi? Slovenska dekleta in fantje! Otrešite se enkrat tega ničveščnega plesa in pokazite, da ste zmorni vse kaj drugega, boljšega. Posnemajte one, ki se s dramatičnimi predstavami, predavanji in pevskimi zbori izobražujejo in si hranijo zdravje in denar.

Predvojna zavarovanja za življenje pri avstrijskih zavarovalnicah

Prepolno je oseb v naši deželi, ki s hrepenenjem čakajo mesec za mesecem na izpolnitve svojih zahtev, ker so pred vojno sklenile življensko zavarovanja pri avstrijskih zavarovalnih družbah. Večina zavarovancev je že prišla v ono dobo ko bi radi počivali in radi česar so pač sklenili zavarovanje; mnogi so umrli in sedaj čakajo njihovi še nepreskrbljeni otroci na izplačilo zavarovalnega zneska, ki je v mnogih slučajih še edino, kar jim je preostalo od premoženja.

Zal, da ni še ničesar novega v tej zadevi. Polokaj je sedaj še vedno sledeti:

Življenska zavarovanja v avstrijskih kronah, sklenjena po oseb, ki so imela dne 31. decembra 1919. svoje redno prebivališče v novih pokrajinah Italije, pri avstrijskih zavarovalnih družbah na ozemlju bivše Avstrije, urejuje mednarodni dogovor z dne 6. aprila 1922. Po tem mednarodnem dogovoru imajo najeti svoja zavarovanja v lirah in sicer 60%, toda s pridržkom izplačila le v toliko, v kolikor to dopušča tehnična rezerva zavarovalnega zavoda. Ta omejitev pa pomeni v premožnih slučajih, da se bodo morali zavarovalci zadovoljiti z manjšimi zneski.

Mednarodni dogovor z dne 6. aprila, sklenjen med Italijo in Avstrijo, je bil sicer že ratificiran od obeh strani. Zal da manjkajo še do dandane izvršilne odredbe, ki morajo določiti predvsem, kateri italijanski zavarovalni zavodi imajo izvršiti prenos na zavarovalno upravičence v novih pokrajinah Italije. Zavisi tisto od vlade, kajda da bo uredila to zadevo. Zavarovalci sami ne morejo ničesar ukreniti, kar bi pospešilo izplačilo zavarovalnih zneskov. Mi bomo naše čitatele pravčasno opozorili o nadaljnjem poteku in uravnavi te zadeve.

Zavarovanja za življenje pri nemških zavarovalnicah

Zavarovanja, sklenjena pri zastopstvih nemških zavarovalnic na bivšem avstrijskem ozemlju, se ravnotako obravnavajo kot pa zavarovanja pri avstrijskih zavarovalnicah.

Za zavarovanja sklenjena, pa naravnost pri nemških (rajhovskih) zavarovalnicah pred vojno, med vojno ter celo 14. februarja 1924, pride v poštev nemška valorizacijska zakonodaja. Poseben od vlade imenovan poverjenik zastopa interese zavarovancev ter pripravlja poseben razdelitveni načrt vseh tehničnih rezerv zavoda. Prijave ni treba nikake napraviti tudi ino-

Ribičič s "Kokošjim rodom" in drugi knjigami. Dr. Ivo Šorli je obogatil našo književnost z dvema lepima mladinskima knjigama "Bob in Tedi. Dva neugnanca" in "V deželi Čurimurcev", Alojzij Gradnik pa z dvema prevodoma Čika Jove: "Karamandarije" in "Pisanimi oblaki". Ivo Grudna "Miška o sedlanu" se je na mah prikupila naši deci. Izmed starejših knjig poznajo naši mali Utvine "Kraguljčke" in "Pravljice". Danes dobite na našem književnem trgu tudi Fran Zgurjevo zbirko otroških pesmi "Pomladančki", ki je izšla l. 1923. v založbi Narodne knjigarnice v Gorici.

Po naših otroških odrh se uprizorjajo največ igrice iz J. Ribičič-Voukove zbirke "Šest mladinskih iger", ki je izšla v založbi "Prosvete" v Trstu. Ne precenljive vrednosti z ozirom na svojo didaktično važnost sta čitanki "Prvi koraki" in "Kolački". Ob sklepu naj omenim še, da je začela izdajati Katoliška tiskarna v Gorici z novim letom "verski listič za mladino" — "Jaselec", ki je literarno brez vsakega pomena, a vendar prekoristen z ozirom na zanemarjenost in položaj naše dece.

DNEVNE VESTI

zemske državljanom, ker se ravno tako z njimi postopa kot z nemškimi državljanji. Zakonodaja o zavarovalni revalorizaciji vsebuje določilo, da se lahko odloči do konca 1932. leta izplačila. Pri težkočah radi tehničnih rezerv se pa lahko zavleče izplačilo še celo leto 1933. Razdelitveni načrti posameznih nemških zavarovalnih družb bodo znani javnosti še takom tega leta; na podlagi teh bo mogoče dobiti v kako visoki odstotni meri bodo izplačani zavarovalni zneski.

Trgovinski promet v Trstu

V maju mesecu je imelo tržaško pristanišče trgovinski promet, kot ga izražajo naslednja števila kvintalov:

Prihodi:	1927	1926
Po železnici:	1.055.551	1.019.637
Po morju:	1.563.881	1.750.426

Skupaj: 2.619.432 2.770.063

Odhodi:	1927	1926
Po železnici:	1.074.648	882.590
Po morju:	657.239	743.271

Skupaj: 1.731.887 1.625.862

Ves promet:	1927	1926
Po železnici:	2.130.199	1.902.228
Po morju:	2.221.120	2.493.697

Skupaj: 4.351.319 4.395.925

V vseh prvih petih mesecih letošnjega leta znaša promet 20.578.319 kvintalov, t. j. za 757.203 kvintale manj nego v isti dobi lanskega leta.

Iz uradnega lista z dne 11. junija. Oupravljanje službenih let pri poučevanju italijanske v drugorodnih šolah.

Izšla je kr. odlok-postava, ki dovoljuje upoštevanje začasnega službovanja pri poučevanju italijanske v drugorodnih šolah po aneksijski. Sploščka so namreč pomanjkovale učne moči za poučevanje italijanske v naših krajih. Sprejeto je bilo zato polno začasnih in tudi nevalificiranih učnih moči. Pozneje so bili ti definitivno potrjeni. Sedaj jim je priznato to začasno službovanje.

Zemljiška doklada. Kr. odlok-postava z dne 19. maja določa, da ima finančno ministrstvo pravico naložiti gotovo doklado na zemljiški davek za izvršbo neodločljivih že odobrenih javnih tel.

Ljudsko šolske knjige. Preje smo bili navajeni, da so enkrat odobrene šolske knjige veljale za desetletja. Praksa pod italijansko šolsko upravo nas je pa navadila na čisto drugačen položaj. Vsak učitelj izbira svobodno knjige, ki se zdijo njemu prikladne. Šele zadnje čase so izšle postavke, ki to svobodno voljo učitelja omejujejo, ker je bila pač predraga za starše. Kr. odlok z dne 22. maja 1927. št. 850 določa posebno komisijo za izbrano ljudsko-šolskih knjig.

Kadar knjige predložene v odobritev prekašajo število 300 se komisija poveča za par članov. Ljudsko-šolske knjige za 4. in 5. razred, izbrane za leto 1927, veljajo samo za šolsko leto 1927-28.

Srebrna poroka.

Ob priliki obhajanja srebrne poroke staršev članice Cvetke in člana Rudolfa Mevlje — toplo čestitamo in kličemo: na mnoga leta! M. D. Prosveta — Trst

Iz tržaškega življenja

Žalosten konec starke. — V mladinskem deliriju skočila skozi okno in se ubila.

Včeraj zjutraj se je dogodil v mestni bolnišnici tragičen dogodek. V posebnem oddelku, kjer se zdravijo premožni bolniki, je ležala že več dni 70-letna Domnika Judermann; bila je težko bolna in je imela hudo vročico, radi česar

so jo morale bolničarke skrbno nadzorovati. Včeraj v prvih jutrajnjih urah, ko se je bolničarka, nameščena v dotičnem oddelku, za hip oddaljila po nekem opravku, je Judermannova v hudem vročnem deliriju nenadoma vstala s postelje, se splazila na okno ter skočila z višine drugega nadstropja na dvorišče, kjer je obležala nezavestna v luži krvi. Ko je bolničarka, ki se je kmalu nato vrnila, našla posteljo Judermannove prazno in okno odprto, je na mah uganila, kaj se je zgodilo. Na nje vpitje so prihiteli nekateri uslužbenici, ki so prenesli nezavestno staro v kirurški oddelk, toda tamonjši zdravnik je na prvi pogled spoznal, da je vsaka pomoč zaman; revica je imela zdrobljeno lobanjo in se je že borila s smrtjo; izdihnila je kmalu potem.

O žalostnem dogodku je bila obveščena policija, ki je uvela takozadeno preiskavo.

Poboj v staromestni krčmi. — Krčmar nevarno ranil gosta.

V nedeljo zvečer se je odigral v starem mestu krvav dogodek, ki je imel svoje pozorišče v krčmi "Al Pozzo d'oro" v ulici Crosada št. 7. Okoli 22. ure je stopil v omenjeno gostilno v družbi svoje žene 30-letni mehanik Innocente Ricci, stanujoč v ulici Guardia št. 35; sedel je k mizi ter naročil dva kozarca pive. Medtem se je njegova žena umaknila za par minut v stranišče. Ko se je vrnila, sta zakonca še nekoliko posedela pri mizi, dokler sta izpila pivo, nato sta se odpravila iz gostilne. Tedaj je pristopil k Ricciju natakter ter ga opozoril, da mora, predno odide, poravnati račun. Riccija je ta opomin navidezno zelo iznenadil in vznevoljen je odvrnil natakterju, da je pivo že prejel plačal krčmarici, ko se je njegova žena mudila v stranišče. Natakter je poklical krčmarico in ta je dejala, da ji Ricci ni plačal ničesar. Toda Ricci je vztrajal pri svoji trditvi, da je plačal, krčmarica je pa trdila, da to ni res. Tako je prišlo do ostrega prepiranja, v katero je naposled posegel tudi krčmar, 40-letni Fran Testini stanujoč v ulici Crosada št. 12, ki je začel vse razkačen vpiti na Riccija, češ da mora na vsak način plačati.

Prepir je postajal čim dalje hušji in končno, je razjarjen krčmar pobelil k banku, pograbil nož ter planil proti Ricciju, ki je to videč, skušal zbežati. Toda oddaljit se je komaj par korakov, ko ga je krčmar dohitel in ga zabodel v trebuh. Ricci se je opotekel in se zgrudil težko ranjen. Testini je nato skušal zbežati, a to nameru sta mu preprečila dva policijska agenta, ki ju je hrup privabil k gostilni. Policista sta krčmarja aretirala in ga odvedla na bližnji policijski komisariat. Medtem je nekdo od navzočih obvestil o dogodku rešilno postajo, odkoder je prihitel na lice mesta zdravnik rešilne postaje, ki je dal prejelati ranjenega Riccija v mestno bolnišnico. Ker je rana segala globoko v trebušno votlino, so morali ranjenca takoj operirati. Težka operacija se je sicer posrečila, a kljub temu je stanje siromaka ostalo zelo nevarno.

Po izidu preiskave, ki jo je uvela policija, bi se dalo sklepati, da je krvavega prepira največ kriva krčmarica, ki je najbrž pozabila, da ji je Ricci plačal račun. Riccijev brat, ki je pozneje prišel v bolnišnico, je namreč izjavil, da je Testinjeva udana alkoholu in da v pijanosti pogostoma pozabi, ali je kak gost plačal ali ne. Mladenič je dalje dejal, da je radi njene pozablivosti že večkrat prišlo v gostilni do prepiranja z gosti, od katerih je zahtevala dvakratno plačilo računa. Zdi se tudi, da je krčmarica hujšala svojega moža proti Ricciju in mu v usodnem hipu celo podala nož. Tako trdi Ricci, pa ni še ugotovljeno, v kolikor ta trditve odgovarja resnici.

Testini je bil po zaslišanju odveden v zapor v ulici Coroneo.

Žalosten epilog samomorilnega peskusa

Po huih mukah je v nedeljo zjutraj umrl v mestni bolnišnici 43-letni nek Alojzij Rebuta, o katerem smo poročali, da je preteklo soboto zvečer izpil v svojem stanovanju v ulici Giorgio Galatti št. 16 s samomorilnim namenom znatno količino octove kisline. Kakor smo omenili v prejšnjem poročilu, ni znano, kaj je nesrečnega moža privedlo do žalostnega koraka.

Nezgodarke

Ko je 60-letna Angela Perna, stanujoča v ulici G. Zanetti št. 10, v nedeljo popoldne šla tik ob kanalu po ulici V. Bellini, se je — ker je reva napol slepa — spodtaknila in padla v vodo. Ki sreči so to zapazili nekateri mladenčiči, ki so se mudili s čolnom ondot v bližini; prihiteli so baš v pravem času, da so uagnili rešiti staro, ki se je za potapljala. Na lice mesta je bil poklican zdravnik rešilne postaje, ki je podal revici prvo pomoč, nakar je bila starka prepeljana v mestno bolnišnico. Okrevala bo — če ne nastopijo kakke komplikacije — v par dneh.

Tržaško sodišče

Če človek falira...

Karlo Versa, rojen 1. 1888, v Trstu, trgovec, se je moral večkrat zavarovati pred tržaškimi kazenskim senatom, kateremu je predsedoval. Marinaz, radi protipostavnega falimenta. Obtožnica očita Versi, da je namenoma javil svojim upnikom nemožnost kritja svojih dolgov v znesku približno 250.000 in da je namenoma zakrival stanje svojega premoženja.

Versa trdi, da je nedolžen. Začel je trgovati v letu 1918, s približno 90.000 lirami kapitala. Sprva mu je šlo dobro. Šele v letu 1922 se je sreča obrnila, tako, da je bil kmalu prisiljen obrniti se na svakiško za posojilo 28.000 lir. Toda to ni pomagalo in pred dvema letoma je doznal, da je njegovo podjetje pasivno za približno 200.000 lir. V kritje te pasive ne more Versa naznati ničesar, razen kredita pri nekem Hribarju z Opčin za svoto 50.000 lir. Upal pa je, da se stvar obrne, in je nadaljeval s trgovanjem. Naročil je blago v velikih množinah, a ga je moral oddajati po nakupni ceni.

Predsednik: Toda vi ste izstavljali menice na kratke roke. Goto-vo z namenom, da si pribavite večji kredit?

Versa: Je bilo potrebno, da se vzdržim na površju. Imejte tveganje Bernech v Milano. Pove, da je dal Versa tveganje več naročil. Ker je Versa veliko trgovil z jugoslovanskimi tveganji, je imela tveganja veliko zaupanja vanj. Ko pa je poslednja doznala dejansko stanje Versove pozicije, je izzvala proceduro konkursa.

Se več drugih je oškodovanih. Med temi tveganja Ernest Bavarelli, Arnold Vigorelli, August Taschner. Ti so poslali Versi blaga v vrednosti približno 250.000 lir. Niso pa dobili nikdar nobenega plačila. Le tveganja Becchi je prišla do plačila v svoti 200 lir in to po posredovanju komisarijata javne varnosti.

Priča Hribar tajni odločilo vsak dolg napram Versi. Pravi, da je trgoval z njim le v letu 1918, s papirnati oblikami.

Upravitelj konkurzne mase, odvetnik Gennaro Tamaro, pravi, da mu ni bilo mogoče doznati, kako je prišlo do poloma, kajti Versa ni imel nikakih trgovskih knjig, ni hranil faktur in drugih spisov. Kar ve za gotovo, je to, da je doznal, da ne obstojajo pretvezni krediti Versi pri jugoslovanskih tveganjih. Obravnava je s tem končana.

Povzame besedo državni pravnik, ki po nad enournem govoru zahteva, da se Versa obsodi na 3 leta in 4 mesece ječe.

Brani odvetnik Poillucci, ki smatra, da se zamore Verso obsoditi le radi nenameravanega poloma. Zato so zahteve državnega pravdnika protipostavne. Govori na dolgo in skuša dokazati, da je gospodarski polom Versa treba pripisovati nesreči več kot volji Versa. Zato zamore sodni dvor prisoditi Verso vse ugodnosti, ki jih predvideva zakon.

Sodišče sprejme tezo zagovornika in obsodi Verso le radi nenameravanega poloma na 6 mesecev ječe in še to pogojno.

TELESNA VZGOJA
SPORT

SPORTNO UDRUŽENJE

T. V. L. A. - lahkoatletski meeting 19. 6. 27.

Opozorjamo članice, da se z jutrišnjim dnem zaključijo sprejemanje prijavi.

T. V. L. A. M. D. Prosvela - Trst - Sportni odsek.

Danes ob 30. se vrši hazenaški in lahkoatletski sestanek. — Jutri zjutraj obvezen lahkoatletski training. — Vodsvo.

PODLISTEK

FRANCE BEVK:

(8)

Jakec in njegova ljubezen

Gospodinja je stopila pred hišo. »Dober dan, Jakec,« je pozdravila. In ko je videla njegovo zamaknjenost: »Ali ti ugraja naša nova dekla?«

»Mhm! Od kod pa je?«

Micka je planila v smeh, gospodinja ji je naradila z roko znamenje, s katerim je opisala višino Jakcove razumnosti. Njemu je dejala:

»Iz Rečine je; Pekova Micka. Ali je ne poznate?«

»Nak!« je dejal in drugega nit, zakaj Micka ga je gledala tako izzivalno, da mu je znanjalo sapa.

»Ali me hočeš?« ga je vprašala.

Jakec je gledal in ni vedel, ali bi verjel ali ne. Misli je, da ne sme ostati dolžan odgovora, da se ne zameri.

»O tisto pa že,« je dejal.

Te besede so bile tako odkrite in navne, da so se gospodinjini pogladi smeh v lica.

Jakec je odšel in odnesel Mickino sliko v svojem srcu. Uvidel je, da se mu ni ponujala resno, vendar je tičala njena beseda, že globoko v njem. Misli je nanjo ta večer, misli je po noči in naslednji dan. Spoznal je, da ne more nehati misliti nanjo.

Kadar je stal pred hišo na griču, je neprestano gledal, kaj dela Micka pri Doljaku. Kadar jo je zagledal, se ni premaknil, dokler mu ni izginila izpred oči. Najrajši je šel na dnino do Doljaku, če so ga količkaj potrebovali. Pasel jo je s pogledi; kadar jo je nagovoril, je zardeala do ušes.

Ljudje so spoznali, da gleda za njo. To je dalo novih snovi za pogovore, draženje in smeh, ki jih je Jakec rade volje prenašal. Včasih se je tudi Micka vtaknila vmes in dejala:

»Kaj se smeje! Vzela se bova pa le, in kdo more kaj zato?«

Vse drugo je Jakec prestal in pozabil, tega ni prestal. Te besede so podprle njegovo srce. Prišel je tako resno misliti na dekle, da se mu je življenje zdelo prazno in nemogoče brez nje in sploh ni vedel, kako tečejo minute in dnevi ob misli nanjo. V hrepenenju po nedosegljivem je imel nekaj skupnega s tepci in otroci.

Jakec ni poznal življenja. Ni hodil v šolo, ni znal brati knjig. Se vse skrivnosti narave in zakonskega življenja mu niso bile znane do dna; vedel jih je le toliko, kolikor jih je odkril nagon in kvanda. Misli je, da je vse življenje tako enostavno, kakor so leta, ki jih je preživel.

Misel na kajko ga je prebudila iz teh sanj v resnično življenje. Spoznal je, da je treba imeti posteljo in hišo in da je treba delati za dva, za tri, morebiti tudi za štiri...

Jakec je dospel zamišljen do Jerajev hiše in si obrisal pot. Pogledal je v nižavo. Pred njegovimi očmi se je dvigala v nejasnih obrtih nova hišica. Groza ga je bilo pred to mislijo, vendar je ni izpustil, ker bi moral izpustiti s to mislijo tudi Micko; nje ni mogel izpustiti.

Pred Jerajev hišo se je hladila večerja. Ko je stopil Jakec v izbo, bi bil najrajši bratu takoj razodel svoj načrt, a se je zbal.

Ko so jedli, je dejal Tone: »Jutri greš k Brdarju cepit drva.«

Jakcu je zrasel požirek v grlo, nato je dejal:

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Smrtna kosa.

V nedeljo popoldne je zatisnil za večno svoje oči tukajšnji trgovec z manufakturnim blagom Anton Škodnik. Bil je povsod znana oseba. Do pred vojne je bil eden izmed najzvestejših sokolskih delavcev, iz ruskega jetništva se je pa vrnil s premrznjenimi nogami. S pridnostjo in vztrajnostjo si je priboril koškor toliko udobno stališče. Bil je sedem in trideset let star. Umrl je na svoj rojstni dan in pokopali so ga na njegov god. Zapušča vdovo in malega sinčka. Mir njegovi duši, preostali pa naše iskreno sožalje!

Sklepi upravnega odbora goriške pokrajine iz seje dne 10. jun. 1927.

A) Zadeva, ki so se odobrile brez-pogojno:

Medana: Prispevek državnemu patronatu;

Trnovo pri Kobaridu: Pristop k ustanovitvi novega kmet. uradu;

Biljana: Prispevek državnemu patronatu;

Sv. Križ: Davek na živino;

Loče: Prispevek državnemu patronatu;

Tolmin: Pristop k ustanovitvi novega kmet. uradu;

Sv. Križ: Pristop k glavnemu Udrugu samobitnih činiteljev.

Goče: Prispevek državnemu patronatu;

Šmarje: Davek na javne prostore;

Sv. Križ: Prispevek državnemu patronatu;

Tolmin: Prispevek za zlet v Rim gojencev kr. gimnazije;

Kobarid: Pristop k ustanovitvi novega kmet. uradu;

Šempas: Povišanje občinskega izrednega prispevka Pokojniškega m. zaloga za občinske uslužbenke;

Lokavec: Prispevek državnemu patronatu;

Karbanin: Prispevek za spomenik karabinirju;

Kal: Prispevek državnemu patronatu;

Lokavec: Pristop k glavnemu Udrugu samobitnih činiteljev;

Banjšice: Prispevek konsorciju za pobiranje jetike v pokrajini;

Biljana: Nakup venca o priliki smrti grofa de Bagner-ja;

Št. Viška gora: Oprostitev plačila kavicje Bremec Antonije;

Irsko: Pristop k ustanovitvi novega kmet. uradu;

Biljana: Povišek za ¼ davka na živino;

Kred: Davek prodajni in obrtni za leto 1927;

Gorica: Gospodarska zadeva glavnega mestnega inženirja;

Miren: Povišanje prispevka, že določenega goriškemu kmetijskemu uradu;

Srpenica: Pristop k ustanovitvi novega kmet. uradu;

Šempas: Družinski davek;

Vejsko: Pristop k ustanovitvi novega kmet. uradu;

Št. Viš pri Vihavi: Letni prispevek kmet. uradu v Gorici;

Ročanj: Pristop k ustanovitvi novega kmet. uradu;

Ponikve: Prispevek državnemu patronatu;

Ajba: Pristop k ustanovitvi novega kmet. uradu;

Bovec: Naročitev na fašistovsko knjigopisje za nedoločeno dobo;

Livak: Pristop k ustanovitvi novega kmet. uradu;

Goče: Prispevek za zgraditev cerkve;

Lidija: Pristop k ustanovitvi novega kmet. uradu;

Drežena: Pristop k splošnemu Udrugu samobitnih činiteljev;

Šebalje: Pristop k ustanovitvi novega kmet. uradu;

Sv. Lucija: Prispevek splošnemu Udrugu samobitnih činiteljev;

Drežena: Prispevek državnemu patronatu.

B) Zadeva, ki so se odobrile pogojno:

Kal: Prispevek kmetijskemu uradu;

Dole: Pristop k snujanju se novemu kmet. uradu;

Črnlvirk: Pristop k snujanju se novemu kmet. uradu.

C) Zadeve, o katerih se je izjavilo ugodno mnenje:

Gorica: Nakup nepremičnin Jakopič Marije;

Gorica: Nakup nepremičnin od dedičev po pok. Piculini Ivanu.

D) Zadeve, ki so se odločile:

Livak: Draginska doklada občinskemu tajniku.

GRAHOVO

Prememba poštnega oseba

Ze večkrat smo v »Edinosti« poročali o nerednostih na naši poštni upravi. Končno se je poštna direkcija le zganila in poslala nadzornika iz Vidma. Preiskava je v toliko dognala, da je morala dotedanja poštara odstopiti. Ljudem se je nekoliko oddahnilo, ker jim sedaj ne bo treba več nositi svojih pisem na pošto v Hudajužno in še bolj daleč, ker niso imeli zaupanja v domačo pošto. Poštni urad je zopet pri Brdarju, samo poštara ni domačinka in ne moremo danes že izreči nobene sodbje o njej.

Razpisano je tu pri nas do 20. t. m. mesto občinskega tajnika. Občina naša je zelo velika s številnimi raztresenimi goriškimi vasi, ki imajo različne potrebe. Treba je dobrega posameznika tega ljudstva, da zamore občinski urad v pravi meri vseliti svoj dolžnost.

RIMENSKO

Ramo

Pet organizacij imamo pri nas: dveje prosvetnih in trije gospodarskih. Teško življenje živi vseh petero, posebno pa gospodarske v tej težki gospodarski krizi.

Črešnje so letos le bore malo obrodile in se ono malo, kar jih pride na trg gredo po nizki ceni 80 cent., tako da se kornaj sploča dela, nabiranje in čas. Vnogradu vzbujajo lepo upanje na dobro letino ravno tako tudi drugi poljski sadeži.

Ne vemo, ali nameravajo gotovi znano-neznani elementi ustanoviti neke vrste mesnico za kuratino, ker nekdo izjavlja v tako obilnem številu. Skušali bomo, da bodo pa oni izginiti — v kurnik postave.

Brill biser

čistil

Brill

ZAHVALA.

Potrli globoke žalosti naznanjamo s tem prijateljem in znancom, da je naš ljubljani soprog, oče, svak

Tem potom se zahvaljujemo onim, ki so nam stali ob strani, ko je bolehal in umrl

Anton Škodnik

trgovec

umrl v nedeljo ob 16. uri po dolgi in mučni v 37. letu svoje starosti. Pogreb prednega pokojnika se je vršil danes ob 5. uri pop. izpred hiše žalosti Via S. Giovanni št. 2.

GORICA, dne 13. junija 1927.

s tožalnicami besedami in sočustvovanjem.

Zahvaljujemo se prav tako onim, ki so spremlili prednega pokojnika na njegovi zadnji poti.

Zaljubljeni ostali.

LEDINE

Gasilska slavnost

V ponedeljek dne 6. junija je p.aznalo ledinsko gasilsko društvo petindvajsetletnico svoje ustanovitve. — Ker stoji v gmočnem oziru vsa naša društva na šibki podstavi, streme predvsem, da si na ta ali oni način denarno opomorejo. Zato so njih prireditve po večini namenjene ravno temu vprašanju. Čim več dobiti, to je njih glavno načelo. Na kak način naj bi se to doseglo, se ne vprašujejo in se poslužijo zato vseh sredstev. Če nimajo torej take pridobitve nič drugega dobrega, je vsaj to, da se denar, na ta način pridobljen, uporabi v človekoljubne svrhe. Ledinci so imeli v tem oziru srečo. Veseličji prostor je bil docela napolnjen, zmanjkvalo je celo prostora.

Vendar mislimo, da bi društvo moralo tak dan tudi drugače praznovati. Lepo bi bilo sklicati sestanek vseh društvenikov in jim obrazložiti pomen takega praznovanja, pomen 25-letnega obstoja društva itd. To bi bilo notranje, duševno praznovanje vseh oči, ki so pri društvu delali, ga ustanavljali in vodili. Bila bi to notranja oddolžitev in poživljenje zavesti četrstoletnega dela. Potem pa naj bi se morda tudi za zunanje veselje in praznovanje poskrbelo.

Prireditev so obiskala kot častno zastopstvo tudi okoliška gasilska društva. Tako smo videli gostice iz Sp. Idrije, Otaleže, Medvedjega Brda, predvsem pa veliko število Idrijčanov, ki so počastili društvo z uradnim posetom odbornikov gasilske zveze. Vsi skupaj, domači in tuji, so se tudi stikali v lepi skupini, za spomin na ta slovesen dan.

Zvečer se je usul močan dež, ki je preprečil nadaljnje rajanje že v zgodnjih urah, kar je bilo morda le dobro, ker sličnih »zabav« ne bomo hvalili. Za konec naj vprašamo samo, če bi res ne

(Dalje na IV. strani)

Ob priliki srebrne poroke

Marije Meula

Antona Meula

častitajo hvaležni otroci

Trst, 14. junija 1927.

746

MALI OGLASI

Via Fabio Filzi

23, pouk in pre-

vodi v vseh jezikih. 789

KAKAO De Jong's holandski, zasluži

prednost radi njegove prist-

nosti in izborne kakovosti 769

ZLATARNA N. Borsatti & Figlio, Trst,

Corso 47 (lekarna Rovis)

popravlja, prodaja in kupuje zlato, sre-

bro po poštenih cenah. Govori se slo-

venski. 743

KVAS L. 5.— Società Ligure - Lom-

barda Piazza Scorcola 3, Trst.

— Iadalek, ki se ne boji konkurence. To-

varna S. Vito al Tagliamento. 732

SLUKINJA mlada, ki govori nekoliko

italijanski, se išče za malo družino, brez

otrok. Via Media 48/1, desno. 798

SREČO, preteklost in bodočnost življenja

pove avtoriziran kiromant v Via della

Pietà 12, vrata 6. Govori slovensko. 797

PRVNI SIRUP priporočljiv proti kronič-

nemu kašlju in bronhialnim afekcijam.

Steklenica za odrasle L. 7.50, za otroke

L. 5.— Dobiva se samo v lekarni Ca-

stellanovich, Trst, Via dei Giuliani 42. 796

GOSPODINJE! Koristi in aparati za

konzerviranje sadja in soljenja, znamke

»Rex« so letos veliko cenejši. Zadržite

cenik! Just Ušaj, Gorica, Piazza Vittoria

št. 4. 790

BARICA, diplomirana, sprejema noseče.

Bice Hladis, Madonnina 10/II 786

BARICA avtorizirana sprejema noseče.

Govori slovensko. Slavec, via Giulia 29. 731

ZAVOD DOTT. BONCINA-FINETTI - Trst, Via Fabio Filzi 23, V. n.

Trgana v kolku (Ischias)

rokah in ledih i. t. d.

Zdravljenje traja tri dneve. Konzultacija: 10-12 in 15-17.

Trgovsko-obrtna Zadruga v Trstu

registrirana zadruga z neom. jamstvom vabi na

XXI. redni občni zbor

ki se bo vršil

v sredo, dne 22. junija t. l., ob

19. uri, v zadruginih prostorih

ul. Milano št. 20 (pritličje)

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelnika;
2. Poročilo nadzornika;
3. Potrditev letnega računa za leto 1926;
4. Razdelitev čistega dobička;
5. Volitev načelnika in nadzornika;
6. Slučajnosti.

V TRSTU, dne 13. junija 1927.

Plesničar Vekoslav I. r.

predsednik.

Hinko Schmidt I. r.

podpredsednik.

BIRME.

Botri! Predno kupite kak dar, obiščite urarno F. Stermin v Trstu, Via Mazzini št. 43, kjer dobite najnižje cene v Trstu. LASTNIK.

Kemično-lekarniški zavod »Alla Ma-

donna della Salute« - Cav. Raff. Go-

dina, Trieste, S. Giacomo. — Glavni

zaloginik in izdelatelj za Italijo in

kolonije: Adolfo Cecchetti, Trieste,

Via S. Nicolò 11.

bilo mogoče, da gasilci ob požarih privedejo tudi kaj drugega, s petjem ali igro združenega. Gotovo bi bil poleg gmotnega tudi moralni uspeh večji. — Prijatelj.

Z BOVČEKEGA

Poprej je mislila naša mladina, da je samo v plesih zabava. Ali navsezadnje vidi, da se dobi bolj primerna in cena zabava tudi drugje.

Dosti hvale gre tudi oblaštvo, da plesov več tako ne dovoljuje. Lansko leto in sploh pa letos so plesi v naši okolici zelo redki. To je vse hvale vredno.

Z veseljem smo opazovali zanimanje naše mladine za sport. Videli smo lansko leto par lepih nogometnih tekem, ki so privabile dosti gledalcev ven iz zakajenih gostin in kegljišč v prosti naravo. Tudi okoliške vasi niso hotele zaostati za Bovčani. Posebno Koritničani so se sporta pridno oprijeli.

Skoda, da so Bovčani nekam obupali, ko so jim odvzeli igrišče. Mislim, da bi se le dobil še kak drug primeren prostor, ki bi odgovarjal zahtevam. Obžalovanja bi bilo vredno, da bi to opustili. Zato apeliramo na ljubitelje sporta, da kolikor toliko vplivajo, da se preskrbi drug prostor ter da se bo nadaljevalo s prijetnim delom.

IZ STANDEŽEVA

Razglašanje pred cerkvijo

Navada, da se pri nas ooznajo občinski odloki, namere, itd., izpred cerkve potem občinskega nastavljenca, je tako stara kot Standež sam. Občinarji so se na to tako privadili, da bi jim bilo zelo težko, če bi jim občina to prekinila. V nedeljo, na binkošti, je pa občinski obhodnik med drugim oznanil občinstvu tudi to, da se od sedaj ne bo več oznanjalo izpred cerkve — temveč se bo moralo občinstvo posluževati lepakov — kateri se bodo pravčasno izvesili na pristojnem mestu. Ni se čuditi, če se sliši zavoljo tega med občinstvom godrnjanje. Lepaki, ki bodo izvešeni, bodo prav gotovo samo v italijanski, kateri pa dobro število našega občinstva ne razume. Kako bo izgledalo na pr., da kmet, ki razglaša, v katerem je določen rok naznanitve ene ali druge stvari, zapade v globo, ker ni naznanil, in to zato, ker razglaša ni razumel. Ne vemo če bi bila upravičena taka globa. Zato Standež odločno nastopa proti takim odredbam, ki bi znale škoditi našemu ljudstvu. Občinstvu naj se razglaša pred cerkvijo, kakor se je to delalo do sedaj, v našem jeziku ali pa naj se postavljajo dvojezični lepaki. Občina Gorica je sprejela k sebi Standež, s tem je pa sprejela tudi vse občinske obveznosti in tradicije. — Več Standežev.

SV. LUCIJA

Semenj

Pretekli, to je binkoštni ponedeljek, se je tukaj vršil običajni vsakoletni semenj, ki se je druga leta vršil šele na binkoštni torek. Ker pa je binkoštni ponedeljek praznik, čeprav ne zapovedan, se je županstvo zdelo umestno, da se semenj vrši v ponedeljek in ne več v torek, kar je tudi pravilno, ker ta dan skoraj vsi praznujejo kot popoln praznik.

Dočim smo poročali, da je bil velikonočni semenj zelo klaverno, moramo glede binkoštnega semnja ugotoviti, da je bil precej dobro obiskan in tudi kupčija je bila zelo živahna. K temu pa je v veliki meri pripomoglo dejstvo, da so se zadnje čase cene vsemu blagu znatno znižale. Radi tega so obiskovalci semnja, ki so prišli od blizu in daleč, pridno barantali in kupovali vsakovrstno blago. Bili pa so tudi taki, ki niso hoteli ničesar kupiti, čeprav so imeli potrebo, ker so nekateri prerokovali, da bo na prihodnji semenj, ki se bo vršil prvo nedeljo po 28. oktobra, blago še veliko ceneje, nego je sedaj. Nekateri so se takim ljudem smejali, drugi pa so jim dali prav. Je pač tudi pri nas več vrst ljudi. — Mostar.

Vesti iz Istre

JELŠANE

Tamburaško društvo «Sloga» v Jelšanah uprizori prihodnjo nedeljo 19. t. m. Finžgarjevo dramo «Razvalina življenja». V službu slabega vremena se prireditev prenese na drugo nedeljo 26. t. m.

LISTNICA UREDNIŠTVA

G. dopisniki iz Ajdovščine: Dopis o razmerah v učitniškem uradu in postopanju uradnika ne moremo objaviti. Obrnite se s prošnjo direktno na podjetje ali na oblastva.

Znanost in umetnost

Razstava upodabljačo umetnosti pri Sv. Ivanu

Nepristranska ocena je nekaj, česar ni. Vsaka zaznava, predno je dozorela in sodbo, je morala najprvo skozi rešeto naše osebne čustvenosti, našega osebnega umovanja. V mejah naše večje ali manjše čustvenosti ter umske razvitosti je možno tudi večje ali manjše približevanje k neki nesobni resnici o dojetih stvarih. Takozvana objektivna kritika je torej v vsakem slučaju samo bolj ali manj subjektivna kritika.

Ta nekoliko učeni uvod se mi je zdelo vredno napisati, ker se hočem že za naprej obvarovati domnevam, da smatram svojo sodbo za edino in do konca pravilno. Ne, kajti če je človek v kakšnih stvarih podvržen zmotam, potem je stvar, v kateri se zmoti najraje njegovo stališče do umetnosti, kjer odloča v prvi vrsti s čustvovanjem in šele potem morda z razumom.

Tudi ta drugi del uvoda ni bil nepotreben, ker sem imel priliko opazovati, da so čisto bolj in po mojem mnenju pravilneje nego študirane glave dojemale razstavljenega dela preprosti ljudje, ki v slikarstvu gotovo ne razločujejo čisto jasno «ogleda» od «čaja», v kiparstvu pa «dela» od «navca». Takšno razlikovanje je pa tudi za res postarstvo, ker gre za vsebino, za notranjo iskrenost umotvorja in ne za snov, iz katere je narejen. Najboljšo sodbo je izrekla tista stara žena, ki je vzklila: «Moj Bog, kako je to lepo! Da bi imeli še dosti takšnih umetnikov!» To je kratko. Za tiste, ki niso prijatelji kratkih sodb, si pa oglejmo to lepo in te umetnike nekoliko podrobneje.

Milko Bambič se je predstavil s 13 deli. Poznal smo ga že prej kot delavnega ilustratorja in po tem, kar je veljal za enega izmed onih, ki si utirajo nove poti. Njegova specialiteta je črna-bela tehnika, risba, tušrez. (Zal, da ima na razstavi najmanj tega). Tukaj je podal marsikakšno stvar, ki ima precejšnjo vrednost, zlasti ker je njegovo delo usmerjeno v miselnost in v socialno življenje. Tudi kot opazovalec otroškega sveta, njegovih veselih in tragičnih strani, se je pokazal z uspehom. Nekaj pa je pri njem, kar vzbuja ugovore. Dela prehitro in morda preveč, zato ostanje njegovi zamisli večinoma samo dobro zamisljeni zamisli; tehnično pa neizdelani, površni, ne glede na to, da mu manjka kot začetniku tisto obvladovanje anatomije človeškega telesa, ki omogoča zmiselnost omalozavevanje vseh anatomskih pravilnosti v prid kakšne ideje, kakor to novejša umetnost prav rada dela. Človek pa je skoraj izključni predmet njegovega gledanja!

Tudi na tej razstavi se kažejo navedeni nedostatki in so vzrok, da je stopil med ostalimi razstavljalci odločno v ozadje. Tam, kjer je združil risarsko tehniko s kakšno globljo mislijo («Most civilizacije», «Na ulici»), se mi zdi dober drugod je ostal pod črto, ilustrator brez velikih ambicij, na vsak način pa za javno in resno razstavo prešibak. Izmed akvarelov bi jaz razstavljal k večjemu «Po promenadi», drugo bi se mi zdelo še kot ilustrativna skica v kakšnem knjižnem delu premalo (izvzemši za ta slučaj morda «Male skrbke», «Mladice» in «Pijance»). «Portret inž. S.» je nedokončan (lasje so n. pr. bolj izdelani nego obraz in ostalo, kar ne more biti zadnja beseda); pri tem pa ne očituje nobenega značilnega notranjega življenja. Sploh se mi ne vidi, da bi bil portret Bambičeva moč in s tem si ne ugovarjam v svoji prejšnji trditvi, da daje prednost upodabljanju človeka, ker tudi človek je le pripomoček, da izrazi neko dejanje ali golo misel. Nekoliko globlje je posegel v človeški značaj pri svoji edini oljnatih sliki, v «Preostalih», ki bi jo pa moral bolj izdelati. V splošnem bi povedal o Bambiču tole: On je talentiran začetnik; manjka mu pa šole in ne gre pregledno, ker dela prehitro. In če bi mu smel med vrstami kaj svetovati, bi mu rekel sledeče: Umetnik vseh časov je tisti, ki odda svojemu delu vso svojo kri, vso svojo dušo, bojevitost, poštenost, vse svoje potrpljenje in vredenost danes ne priznavamo več, igračkam dajemo upravičeno mesto samo kot osebni zabavi tistega, ki umetnost igračkam uga. Bambič, ki je še mlad, mora čutiti, kakšna razlika je med umetnikom, ki dela zase osebno, in med tistim, ki dela za vse, za večnost, za voljo umetnosti in njegove mogočnosti same. Jaz sem prepričan, da se dobiho s Bambičem na tej drugi podlagi, saj bi bilo inace preveč škoda za talent, ki tiči v njem.

Kipar France Gorše je nastopil prvič s takšno množino del in s tako mnogovrstnimi, da je že lahko povedati trdno sodbo o značaju in vrednosti njegovega dela. Mnogi poznavalci ga smatrajo za najboljšega v četvorici razstavljalcev. O tem «najboljšem» je težko izreči končno besedo, ker vsak izmed štirih ima nekaj na sebi, kar ga

odlikuje od drugih in se ustavi primerjavi, glede vrednosti s drugimi; resnica pa je, da si je izdelal Gorše že tako izrazit način ustvarjanja, da stoji pred nami kot zaključena celota, v kateri se mi ne zdi, da se bodo zgodile bogve kako temeljne spremembe. On se je že našel; kar bo lahko še iskalo, bo samo še globlja poglobitev v lastni slog, še večje potenciranje lastne umetniške vrednosti.

Rekel sem «slog», točneje bi bilo, če bi dejal «sloga», kajti Gorše je usmerjen v dve strani, onoto v njem pa predstavlja način, kako on stvari gleda in oblikuje. Njegove risbe kakor kiparska dela izdajajo človeka, ki dojema plastično ali, kakor bi dejali modernisti, trodimenzionalno. Gorševa risarska dela, vsaj ta, ki so razstavljen (on je tudi izboren grafik, kakor dokazujejo n. pr. številne naslovne strani za knjige in revije), ta dela vplivajo torej kakor nekakšni načrti za izvedbo v kamnu, lesu, mavcu, bronu in drugih podobnih tvari. Nekdo se je izrazil, da so njegove narisane figure kakor napihneni baloni iz gumija in je zadel s to drastično primero resnico bolje, nego si je menda sam mislil. Obenem je tako, podzavestno, uganil tudi drugo, novejšo stran Gorševoga ustvarjanja, tisto stran, ki oblikuje predmete z zelo divjo fantastiko, nenaravnostjo, hoteno spačeno, porogljivo strašno in neravno. S tem zadnjim izrazom sem povedal morda nekaj preveč, ker Gorše nima že kot oseba nič nervoznosti na sebi, nič tiste same sebe trgajoče duševne revmatike, ki določuje moderne umetnostne prevratnike in iskalec. In v vsaki njegovi stvari se izraža kot temeljno razpoloženje neka rekel bi klasiistična mirnost, tista plemenita mirnost, ki označuje njegove klese in modelacije in ki stopa tukaj v ozadje, potem ko jo je v svojih risbah deloma že čisto premagal, šele prav v zadnjem času, n. pr. v «Groteski» (št. 25.). Opažajo pa njegov «Poljub» ali kakšno «Madono» ali trojico umavčene dece z njenim čudovitim, trikrat različnim smehljajem («Terce») in se ti pokaže Gorše, kakršna mora biti v svoji notranjosti, kadar tako sam s seboj dela: noben filozof, noben razumski veleiskalec; pobožen brez vsake skeptične primise, skoraj že formalistične pobožen; globoko čustvovujoč nekoliko mistik, brez strasti, sam s seboj harmoničen. S tem sem povedal najzavestnejše, kar se da o Goršetu v splošni oceni njegovega dela. Kako se zaklene v prihodnosti, ali bo v njem prevladala njegova klasiistična harmonična natura ali pa bizarno reagiranje njegove umetniške notranjosti, o tem nečem prerokovati. To je gotovo: naj se zaklene kamorkoli, izgubiti se ne more več. Ostal bo v našem kiparstvu pojav, ki ga bo treba šteti med najboljše in najbolj tvorne. Dobro bi pa bilo, da mu damo z večjimi naroličmi možnost do zadnjega razmaha vseh sil. To je sicer poglavje zase, žalostno poglavje, poglavje o življenju umetnika iz majhnega naroda, toda moral sem vsaj od daleč namigniti nanj.

Ernest Sešek je zopet tip zasa. Vsebinsko se je ustalil pretežno kot pokrajinar, po struji bi ga uvrstili med impresioniste. Ne prvo se mi ne zdi prenostransko in ne drugo protičasovno, če vidim, da imam opravka s deli, ki so doživljena in ne morda fotografsko posneta po naravi ali po edinozveličavnih domišljavostih kakšnega strujarskega programa. Sešek je slikarski samouk, njega ni poselala nobena akademija na pot, šel pa je s srcem v naravo in jo sprejel po svoje vase, namreč brez filozofiranja, tako kakor jo sprejemajo oni, ki gredo vanjo, da se v njej spopijejo. On je poet narave, njenega ogromnega malega življenja, njenih luči in senc, opojnega pomešanja njenih barv, poet daljav in veličastnega mira gorovij, poet svežega zraka, žametnega gozdovja, vodovij in neba. V njegovih slikah narava diha, s počasnim, elementarnim, večnim ritmom. In ti dihaš. Takšna je narava v resnici. Seškovo osebno občutje pa ji dodaja še nekaj, kar mora biti čisto v njem samem, ker se razlikuje ponavljajo. Neke koprne melanholije, neke zmožne strastnosti, toplo in bojačo. Mislim, če bi naslikal elementarni izbruh naravnih sil, naravo v viharju, v ujni, bljuvanje ognjenika, bi bil celotni vtis vendarle melanholičen in zamisljen. Vse to je precej v nasprotju s Seškovo črnilno živahnostjo, kakor je kaže v občevanju s ljudmi. Zdi se, da živi dvojno življenje, kot človek eno za ljudi, kot umetnik drugo za naravo. Malo se spušta v stikanje človeka in če to stori, mu je človek, njegova notranjost, postaranska stvar, nekaj tako majhnega, da izgine v obdajajoči ga naravi («Prvi romani»); ali pa tako podrejenega, če se ga loti kot glavni predmet, da ga zanima bolj kot oblika («Počitek»), kot luč in senca («Kontrasti»), kot barva («Marija»); interesira bolj po ozadju, po živobrevnih blazinah nego po upodobljenem ženskem aktu. To je Sešek slikar. Morda enostranska celota, toda celota.

In četrta postaja. Albert Sirk se je uveljavil pri nas v razmeroma kratkem času, potem ko nismo vedeli desetletja zanj. Da je bilo to zadnje mogoče, si razlagam iz njegove preprostosti, ki se ne rine rada v ospredje. Albert Sirk je napisal o Sirku, da se odloči, če ga povabiš na ribji lov ali na kakšno razstavo, za ribji lov. V tem je poleg precejšnjega kosa resnice tudi drastična karakterizacija Sirkovega človeka. On je ves takšen: zdrav kmet, slovensko ribiško pokolenje; nesentimentalna natura, ki ne zapravlja svojih ur nad filozofem; ljubitelj vsega zdravega, elementarnega, tipičnega, tudi če je protipravilno; ljubitelj krepkih mišic in žulensko štrlečih brk, kakršne vidiš na njegovih «Ribčih». Kajti takšna kakor njegova čud je tudi njegova umetnost. Moška, elementarna, nerazglabljaljoča in vendar pri tem globoka, občutena. On je pred vsem uporabljal človeka v njegovih značilnih izrazih, v njegovem značilnem delu. Tudi naravo gleda z očesom moža, ki se čuti njenega gospodarja ali vsaj njenega enakovrednega člana. Izmed razstavljenih pokrajinskih in sorodnih slik ni niti ene, ki bi ne bilo na nji upodobljenih ljudi in sicer v sedulojčih funkcijah. Na sliki «Kraške bajte», kjer stopajo še najbolj v ozadje, so vendar še vedno tako poudarjeni, da karakterizirajo vse okolice. V «Vrtnitvi» bi ostala vedno viharnega morja morda podmanjkljiva, preobčutna, če bi ne bila v postavah vračajočih se ribičev izražena neka uporna mirnost proti preteči nevarnosti nevihte. Mislim, da bi Sirk drugačnih pokrajini, golih pokrajini, sploh ne mogel slikati. In če bi jih, gotovo ne bi bile njegove najljubše. Kdor te stvari ve, bo razumel, zakaj se Sirk v portretih najbolj razmahne. Tukaj mu je dana pač prilika — če mu puste delati čisto po njegovi mli volji — da uveljavi vse, kar nam lahko pove o gibanjih in oblikah v človeškem telesu, o značaju človekovem. Kajti to je Sirkova temeljna misel pri obrazovanju človeka: ugotoviti tipične posebnosti v človeških oblikah; izraziti tudi samobitni značaj, ki je v človeku. To ga vede vtiših do protiravanja, ki je pa v nekem oziru, umetniško, upravičeno. Nismo ga začeli spoznavati brez vzroka najprvo kot karikaturo. In kakor protiravanja se poslužuje Sirk menda čisto zavestno vseh mogočih drugih sredstev, da poda to, kar hoče. To je videti že iz različnih tehnik, ki jih uporablja pri svojem delu in ki jih obvlada vse z enako suverenostjo. «Portret nekoga pesnika», po splošni sodbi dinamično najmočnejše delo na razstavi — kakor bi rekli futuristi — bi morda ne uspel tako, da ni s preprostimi kontrasti med belino papirja in nianami risalnega ogleja, s pomočjo kakšnega pretiranja (spodnja ustnica, demonaške roke), izrazil kontrasta med mračno realnostjo in neko silno voljo, ki si pridira skozi mrak pot v daljave. Na takšen način izvršeni portreti zgrube svojo zgoščeno vrednost in postanejo občutljivi. «Pozna jesen» (jaz bi ji izbral kakšen primernejši naslov) bi ne pripovedovala za celo občutno poglavje o poslednjih krastotah življenja, o poslednji harmoniji človeškega življenja pred odhodom v večnost, da je ni Sirk izdelal s tako čudovito razkošno in vendar harmonično orgjo akvarelnih barv. V «Vinskem bratu» pove ena sama preprosta živodreča poteza s odnato barvo na spodnjih vekah več o tem starem, vedno opitem in nikoli pjenem očku, nego bi mogli tukaj najbolj rafinirani potegljaji z oglejem ali kredo. Ko sem gledal s tega stališča «Portret gđc. P.», sem razumel, zakaj ga je hotel Sirk prvotno izvesti sicer kot oglje, toda z dopolnitvijo v pastelnih barvah. S to kombinirano tehniko bi bil poudaril še bolj izraz človeškega čustvovanja, njegove lahkonosti in nežnosti, ki ga je podložil kot temeljno zamisel temu delu. Toda nimam prostora, da bi navajal vsako

W. J. KRIŽANOVSKA:

NEMEZA

ROMAN

je izšel

Prodaja se v Tiskarni „Edinost“, Trst, Via S. Francesco 20 in v Knjižarni-papirnici Stoka.

Cena 6 — lir

Razprodajalcu dobijo 20% popust.

delo posebe in ga po svoje razložil. S tem, da sem z nekaj primeri pokazal, kako je treba v Sirku portretistu videti več nego golega portretista, se mi zdi, da sem ugotovil njegovo najznačilnejšo karakteristiko. Sicer pa je baš o njem najtežje izreči sintetično sodbo. On ni nastopil kot večstranski tvorec samo kot pokrajinar in portretist, kot obvladovalec mnogih tehnik, temveč se očituje silne različnosti tudi v smeri njegovega dela. Dočim bi predstavljal n. pr. v «Pozni jeseni» čistega impresionista, v «Zarku solca» kakšno naliko z romantiko, v «Portretu g. Z.» modernega primitivista, prehaja v «Portretu nekoga pesnika» že v ekspresionizem; «Ribčih», ki predstavljajo njegov najnovejši poskus za kompozicijo v večjem slogu, pa bi bili tista smor, s katero je začel med nami najprvo javno nastopati v «Novicah» (karikature), v «Novem rodu», v «Našem glaslu». Kaj je med temi slogi najbolj njegov slog, se ne da povedati. Jaz bi mu jih prisodil vse, ker vem, da si jih ni nabral po takšnih šolah in umetniških programih, temveč vselej po trenutni potrebi iz sebe. Sicer pa pravi on sam, da se čuti pri štiridesetih letih mladega in da še ni povedal zadnje besede in da še dolgo ni stopil na svojo zadnjo pot. To je, kar mi dela Sirk bolj simpatičnega nego kakšnega polmlajšega umetnostnega prevratnika, ki je pojedel kdaj kakšen futuristični manifest in ga ni zmožen več spraviti iz sebe. Obrišimo se ob manifeste, kajti umetnosti ne ustvarjajo programatične natezalnice, velika umetnost prihaja iz ustvarjajoče notranjosti sama od sebe, ko dozori nje čas, in takrat vedno v takni obliki, ki ji v tistem trenutku najbolj prija, in ne v takni, na kakršno bi jo mi radi spridili.

In menim, da ni bilo odveč, če sem poleg toliko drugih stvari k prvi povojni razstavi slovenske upodabljačo umetnosti na tržakih tleh povedal tudi to resnico na koncu prejšnjega odstavka. Jaz vidim v njej zagotovilo, da naša prva razstava ne bo ostala zadnja.

Karlo Kocjančič.

Gospodarstvo

GOSPODARSKE POTREBŠČINE, KMETIJSKO ORODJE

TRŽ. KMET. DRUŽBA V TRSTU

ima v zalogi:

ŽVEPLO, ventilirano Trezza» in žveplo s 3% modre galice.

MODRO GALICO nemško in angleško le za prednaročnike, kateri so prednamenovali svojo potrebo.

ŠKROPLNICE originalne «Vermorel» in «Volpi».

Žveplalnike ročne in nahrbtnne ploščate. Vse posamezne dele za škroplilnice ter gumijevke kroglice in cevi.

Transportne vrče za mleko od 30 litrov.

KOSE ZNAMKE «MERKUR»

Dospela nam je nova zaloga kos «Merkur» od cm 55, 60, 65 in 70, katere oddamo tudi na debelo cele zaboje od 100 komadov.

SEMENSKA AJDA.

V zalogi imamo še nekaj vrč izbrane, čiste francoske ajde, katero oddajmo na željo po železnici.

ŠKROPLNICE POTREBŠČINE

Izgotovljene A. - Z. panje, lesene spalnice na 9 in 10 satnikov zaklopne kožice za odlaganje satnikov, matične mreže, umetne satnice iz naravnega voška, in vse potrebne orodje pri čebelarstvu. Na zahtevo pošljemo cenik.

Umetna gnojila, semena, kmetijsko orodje, klepala za kose, pluge, gnojilnice sesalke, čistilnice za žito, mlečne posnemalnice, brane itd.

TRŽ. KMET. DRUŽBA V TRSTU
ul. Turebianca 19 in ul. Raffinierla
št. 7 Telefon 44-33.

ŠIRITE

„Naš glas“

Mesečno družinsko revijo!
Naročnina za celo leto 16 L
Naslov:
Trieste, Casella postale 348

Oglasi v Edinosti imajo najboljši uspeh

STARODAVNA TOVARNA TEHTNIC, UTEŽ IN MER

GIUSEPPE FLORENC & Co.

z zalogo in delavnico za poprave

Trst, Via Giuseppe Vidali 9, Tel. 13-65

naznanja svojim cenjenim odjemalcem, da so se dopustile vse tehnice za trgovske potrebe sistema «Florence» k mirosodni poskušnji glasom metričnega pravilnika, ki je stopil v veljavo 1. januarja 1924. tudi v novih pokrajinah.

Popravila se izvršujejo točno in po zmernih cenah 700

VELIKI POPUSTI

ŠIVALNI STROJ

specijalen na pedal, s predalom in pokrovom L. 500. Največje jamstvo. Brezplačen pouk v vezenju. 608

Cervellini

Via G. Mauratti 4, Trst pri kino (Excelsior)

Darovi za birmo.

Veliko izbero dobite v zlatarni

POVH ALBERT

Via Mazzini 46 — Trst

Zobozdravnik

Dr. SARDOČ D.

ordinira v TRSTU

Via M. R. Imbriani St. 16. III. (gor) Via S. Giovanni

od 9-12 in od 3-7

Tržaška posojilnica in hranilnica

registr. zadruga z omeji. poročtvom

uraduje v svoji lastni hiši

ulica Torre bianca 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.

Sprejema «Dinarje» na tek. račun in jih obrestuje po dogovoru.

Davek od vlog plačuje zavod sam.

Daje posojila na vknjižbe, menice, zavarave in osebne kredite.

Obrestna mera po dogovoru.

Na razpolago varnostne celice (safe)

Uradne ure za stranke od 8.30 do 13 in od 16 do 18.

Ob nedeljah je urad zaprt.

Štev. telef. 25-67.

Najstarejši slov. denarni zavod